

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фармакології та фармакогнозії
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
(Ярослав РОЖКОВСЬКИЙ)
ПІБ
"27" серпня 2021 р

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Курс II рік підготовки докторів філософії Факультет фармацевтичний

Навчальна дисципліна фармакогнозія
(назва навчальної дисципліни)

Практичне заняття № 6. Тема: Лікарські рослинні засоби, що впливають на периферичну нервову систему.

Практичне заняття розробив:
завідувач кафедри, проф., д. мед. н.
(Ярослав РОЖКОВСЬКИЙ)
підпис ПІБ

Практичне заняття обговорено на
методичній нараді кафедри
«27» серпня 2021 р.
Протокол № 1

Практичне заняття № 6

Тема: Лікарські рослинні засоби, що впливають на периферичну нервову систему.

Мета: вивчити лікарські рослинні засоби, що впливають на периферичну нервову систему

Основні поняття: периферична нервова система, захворювання периферичної нервової системи, функціональні розлади нервової системи, фітопрепарати, нейропротекторний ефект, знеболюючий ефект, протизапальна активність

Обладнання: наочний матеріал, мультимедійний проектор

Навчальний час: 2 години

План

I. Організаційний момент (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація студентів щодо вивчення теми).

II. Контроль опорних знань (письмова робота, письмове тестування, фронтальне опитування тощо):

2.1. Вимоги до теоретичної готовності студентів до виконання практичних занять

Здобувач повинен знати:

- лікарські засоби рослинного походження, що впливають на периферичну нервову систему
- патологічні стани периферичної нервової системи
- правила збору і фіксації рослинного матеріалу
- основні літературні джерела, довідкову літературу

Здобувач повинен вміти:

- ідентифікувати лікарські рослини, що чинять нейропротекторну, психотропну, знеболюючу, протизапальну активність
- проводити аналіз фармацевтичного ринку України щодо поширеності лікарських рослинних засобів, що впливають на периферичну нервову систему
- знати склад основних фітопрепаратів, що впливають на периферичну нервову систему.
- користуватися світловим мікроскопом та проводити мікроскопічне дослідження рослинної сировини
- збирати, сушити та зберігати зібрану рослинну сировину
- заготовляти рослинну сировину, що містить різні групи біологічно активних речовин

Перелік дидактичних одиниць:

- текст підручників

- банк тестових завдань

2.2. Питання (тестові завдання, задачі, клінічні ситуації) для перевірки базових знань за темою заняття:

1. Компоненти периферичної нервової системи.
2. Захворювання периферичної нервової системи: класифікація, діагностика.
3. Клінічні прояви основних захворювань периферичної нервової системи.
4. Лікарські рослинні засоби, що впливають на органи периферичної нервової системи.
5. Склад основних фітопрепаратів, що застосовують в комплексному лікуванні патологічних станів периферичної нервової системи.

III. Формування професійних вмінь, навичок:

1.1. зміст завдань

Для виробництва лікарських засобів фармацевтичне підприємство придбало сировину «квітки глоду» та перевірило її доброякісність.

Опишіть результати аналізу, використовуючи наступний план:

1. Запишіть латинські та українські назви лікарської рослини, лікарської рослинної сировини, родини.
2. Дайте визначення поняття «квітки».
3. Наведіть опис зовнішнього вигляду сировини (у вигляді таблиці).
4. Запишіть хімічний склад квіток глоду, формулу основної сполуки та вкажіть групу за класифікацією, до якої вона належить.
5. Дайте визначення поняттю «флавоноїди».
6. Якими реакціями можна довести присутність у сировині флавоноїдів? Запишіть хімізм реакцій на прикладі гіперозиду.
7. Як по ГФ XI доводиться присутність у сировині гіперозиду? Запишіть схему методики.
8. Перерахуйте числові показники сировини «квітки глоду», вкажіть їх регламентацію (щонайменше..., трохи більше...).
9. Дайте визначення поняття «вологість».
10. Запишіть (у вигляді таблиці) методику кількісного визначення у сировині гіперозиду, пояснюючи кожен її етап. Вкажіть, на яких властивостях вона ґрунтується.
11. Вкажіть фармакологічну групу, до якої належить сировина, шляхи використання сировини, які отримують препарати.
12. Запишіть правила зберігання квіток глоду (група та умови зберігання).

1.2. рекомендації (інструкції) щодо виконання завдань

№	Основні завдання	Вказівки	Відповіді
1	2	3	4
1	Методи досліджень	Фармакогностичний метод аналізу	Фармакогнозія: базовий підручн. для студ. вищ. фармац. навч. закл.(фармац. ф-тів) IV рівня акредитації / В.С. Кисличенко, І.О. Журавель, С.М. Марчишин та ін.; за ред. В.С. Кисличенко. - Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2015. - 736 с.

1.3. вимоги до результатів роботи, в т.ч. до оформлення;

IV. Підведення підсумків

У результаті заняття здобувач ознайомився лікарськими рослинними препаратами, що впливають на периферичну нервову систему.

Список рекомендованої літератури

-основна:

1. Фармакогнозія: підручник (I—III р. а.) / І.А. Бобкова, Л.В. Варлахова. — 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина» 2018, 504с.
2. Фармакогнозія: базовий підручн. для студ. вищ. фармац. навч. закл.(фармац. ф-тів) IV рівня акредитації / В.С. Кисличенко, І.О. Журавель, С.М. Марчишин та ін.; за ред. В.С. Кисличенко. - Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2015. - 736 с.
3. Навчальний посібник з дисципліни «Фармакогнозія» / Я. В. Рожковський, Б. В. Приступа, І. А. Бойко, Н. В. Герасимюк, В. В. Черногорюк -: Методична розробка кафедри фармакогнозії ОНМедУ. – Одеса: ОНМедУ, 2019 – 51 с.
4. Antonyuk V. O. A practical course of pharmacognosy (Laboratory manual) / V. O. Antonyuk, R. M. Lysyuk, L. Ya. Antonyuk. – Lviv: LNMU, 2011. – 499 p.
5. Державна Фармакопея України : в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». — 2-е вид. — Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. — Т. 1. — 1500 с.
6. European Pharmacopoeia. - 8th ed.; – Druckerei C. H. Beck, Nordlingen (Germany), 2013.- 3655 p.

Методична розробка практичного заняття, ОПІ «Фармація», II рік підготовки докторів філософії, фармацевтичний факультет, Дисципліна: «Фармакогнозія»

7. Практикум з ідентифікації лікарської рослинної сировини: навч. посіб. / [В. М. Ковальов, С. М. Марчишин, О. П. Хворост та ін.] ; за ред. В. М. Ковальова, С. М. Марчишин. – Тернопіль: ТДМУ, 2014. – 250 с.

8. Фармакогнозія: навчально-методичний посібник (ВНЗ I—III р. а.) / В.П. Ходаківська, І.А. Бобкова, Л.В. Варлахова Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина» 2018.

-додаткова

1. Практикум з ідентифікації лікарської рослинної сировини: навч. посіб. / [В. М. Ковальов, С. М. Марчишин, О. П. Хворост та ін.] ; за ред. В. М. Ковальова, С. М. Марчишин. – Тернопіль: ТДМУ, 2014. – С. 21-22.

2. Лекарственное растительное сырье и фитосредства: учеб. Пособие / П. И. Середа, Н. П. Максютин, Е. Н. Струменская и др.; под ред. проф. П. И. Середы. – К.: ВСИ «Медицина», 2010. – С. 39-42.

3. Лекарственное сырье растительного и животного происхождения. Фармакогнозия: учебное пособие / под ред. Г.П. Яковлева. – СПб.: СпецЛит, 2006. – С. 68 – 69.

4. Солодовниченко Н.М., Журавльов М.С., Ковальов В.М. Лікарська рослинна сировина та фітопрепарати: Навч. посіб. з фармакогнозії з основами біохімії лікар. рослин для студ. вищих фарм. навч. закладів III-IV рівнів акред. (2-е вид.) – Х.: Вид-во НФаУ; МТК-книга, 2003. – С. 30-51.

5. Бобкова І. А. Фармакогнозія: підручник / І. А. Бобкова, Л. В. Варлахова, М. М. Маньковська. – 2-е вид., перероб. та доп. – К.: Медицина, 2010. – С. 59 – 65.

6. Фармакогнозия. Лекарственное сырье растительного и животного происхождения. Под ред. Яковлева Г.П. С.-Петербург, Спецлит 2013

7. Фармакогнозия с основами фитотерапии А. Пастушенков, Н. Беспалова Издательство Феникс 2016.

8. Ковальов В.М., Павлій О.І., Ісакова Т.І. Фармакогнозія з основами біохімії рослин / За ред. проф. В.М. Ковальова. – Харків: Прапор, вид-во НФаУ, 2000.-704 с.

9. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». — 1-е вид. — Доповнення 4. — Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2011. - 540 с.

10. Державна Фармакопея України: в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». — 2-е вид. — Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. — Т. 1. — 1500 с.

11. Державна Фармакопея України : в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». — 2-е вид. — Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2014. — Т. 3. – 750 с.

ОИМедУ, кафедра фармакології та фармакогнозії. Практичне заняття б.

12. Фармакогнозия. Тестовые задания и ситуационные задачи: учеб.пособие для студентов мед.вузов / Н.В.Бобкова и др.; под. ред.. И.А.Самылиной. –М.:ГЭОТАР-Медиа, 2011.-288 с.